

[Arne Bertelsen.]

vares. Sikkerhed derfor kan man imidlertid kun have, hvis den første linje i § 2 udgår: „Medmindre andet tillades . . .“. Hvis imidlertid staten engang agter at lade sin andel af aktierne gå over på private hænder, vil vi foreslå, at disse først udbydes til salg i Grønland og ikke i det øvrige Danmark, før det viser sig, at der ikke kan aftages flere deroppe.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen var lidt inde på kulbrydningen i Qutdligssat. Den kunne jeg også have lyst til at spørge om, men det er jo lidt uden for emnet. Det er minegange, som jeg selv har kravlet i på knæ og albuer, og som jeg mener man kan vente sig meget af. Det er et ypperligt foretagende, hvor man udelukkende bruger grønlandere, de lokale arbejdere, i minen, og den engelske cheffingeniør, der var der, da jeg var deroppe, i 1956 tror jeg, mr. Beany, sagde: here is gold for Greenland, here is gold for Denmark, and here is gold for export; you just wait a few years, and you will have a mining-school in Godthåb and a mining-engineering faculty in Copenhagen. Jeg er bange for, at Beany var lidt for optimistisk og overså de kolossale transportvanskeligheder; der er ikke engang en havn, man må over på den anden side. Men jeg vil gerne høre, hvordan det går på det punkt.

Rosing: Uden længere kommentarer til det foreliggende lovforslag om dannelse af et aktieselskab Arctic Mining Company vil jeg gerne på mine landsmænds vegne udtrykke min fulde tilslutning til gennemførelse af lovforslaget. Det er almindelig kendt, at brydefærdige mineraler er sparsomme i Grønland, og at de hidtil fundne koncentrer af mineralerne kryolit og bly brydes rentabelt. Det må erkendes, at brydningen af kryolit har haft en uhyre betydning for den grønlandske økonomi, navnlig før den anden verdenskrig, hvor næsten alle anlæg finansieredes af det beløb, som Danmark hvert år fik som aktionær. Det er vort håb, at man under den nuværende efterforskning og geologiske kortlægning af Grønlands undergrund finder andre større koncentrer på de landområder, der er gunstige med hensyn til besejling og ud-

skibning af produkter. Den kendsgerning, at der i umiddelbar nærhed af Mesters Vig findes det sjældne mineral molybdæn, som man mener forefindes i en sådan størrelsesorden, at det kan blive et rentabelt foretagende, synes mig meget tiltalende, og man kan ikke lade være med at støtte det fra vor side. Navnlig vil jeg understrege, at den sagkundskab og erfaring, der bliver til rådighed fra den amerikanske partners side, også må anses for en garanti for koncessionen derved, at der ikke i starten skal udredes et beløb fra statskassen til nærmere undersøgelse af forekomstens omfang.

Vi ved, at da man i sin tid dannede Nordisk Mineselskab til brydning af bly, gav man det grønlandske landsråd mulighed for at købe aktier i foretagendet. Ved første behandling af det foreliggende lovforslag vil jeg derfor gerne stille den højtærede minister for Grønland det spørgsmål, om der også denne gang gives mulighed for deltagelse i finansieringen fra grønlandsk side. I den højtærede ministers fremsættelsestale står der, at landsrådet tiltrådte, at der blev arbejdet videre med sagen i overensstemmelse med de forelagte principielle linjer, men der står ikke noget om den grønlandske interesse for deltagelse i finansieringen.

På landsrådets og egne vegne vil jeg som sagt støtte lovforslaget og anbefale det til hurtig gennemførelse.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg kan begynde med at takke for den villige modtagelse, lovforslaget har fået. Jeg kan forudskikke den bemærkning, at det naturligvis er et kompliceret lovforslag med koncessionsudkast o. s. v., og at det vil være naturligt, som det fra alle sider er foreslået, at sagen henvises til behandling i et udvalg. Det skal selvfølgelig være mig en glæde at være med i et sådant udvalgsarbejde, om det ønskes i samrådsform, således at der kan finde en nærmere uddybelse sted af de problemer, man har fremdraget fra forskellig side, og som det måske ikke er muligt her på stedet at besvare tilfredsstillende. Der blev dog stillet et par direkte spørgsmål til mig af flere af de ærede ordførere, spørgsmål, som jeg skal prøve at besvare.